

СХВАЛЕНО:
Педагогічною радою
Добростанської гімназії
Протокол № 1 від 31.08. 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказом №... від2024 р.
Директор
_____Ірина КУШНІР

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
для 5-7 класів НУШ
Добростанської гімназії
Новояворівської міської ради
Яворівського району Львівської області
на 2024-2025 навчальний рік**

1. Пояснювальна записка

Освітня програма для 5-7 класів НУШ Доброштанської гімназії Новояворівської міської ради Яворівського району Львівської області розроблена на основі Типової освітньої програми, затвердженої Наказом МОН України №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів для закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021р., в редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 1120 від 09.08.2024 "Про внесення змін до типової освітньої програми 5-9 класів закладів загальної середньої освіти" окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Цей стандарт є логічним продовженням затвердженого у 2018 році Державного стандарту початкової освіти щодо реалізації Концепції Нової української школи.

Освітня програма закладу розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Прийняття від 16.01.2020. Набрання чинності 18.03.2020), крім того:
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Дана освітня програма, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- відповідає структурі типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;

- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на базовому рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах) , його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

- містить базовий навчальний план для закладу з українською мовою навчання, у якому здійснено перерозподіл годин в межах мінімального / максимального навантаження для кожної галузі між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які вивчаються окремо та інтегровано з іншими навчальними предметами;

- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів

навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;

- описує форми організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- дитиноцентризм;
- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- демократія;
- цілісність і наступність;
- академічна доброчесність
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- єдність навчання і виховання
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Добростанська гімназія ступенів є закладом з навчанням українською мовою. Відповідно до Закону України «Про освіту» **метою** повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Провідними **завданнями** закладу загальної середньої освіти - простору розвитку та партнерства є:

- сформувані безпечний психологічно комфортний, розвиваючий, креативний, мотивуючий до наукового пошуку та самопізнання простір, ефективний для реалізації поставленої мети;
- створити належні матеріально-технічні умови для організації освітнього процесу;
- забезпечити безперервний професійний та особистий розвиток педагогів;
- активізувати діяльність учнівського самоврядування;

- підвищити якість освітнього процесу;
- провадити в закладі здоровий спосіб життя;
- підвищити фахову компетентність педагогічних кадрів;
- налагодити постійні зв'язки закладу з батьками та громадськістю;
- розбудувати внутрішню систему забезпечення якості освіти;
- здійснювати освітній процес відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей учнів.

Досягнення мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. А саме:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Наскрізні вміння, що формуються на всіх інтегрованих курсах або предметах, є спільними для всіх компетентностей:

- читати з розумінням,
- висловлювати власну думку усно і письмово,
- критично та системно мислити,
- діяти творчо,
- виявляти ініціативність,
- здатність логічно обґрунтувати позицію,
- конструктивно керувати емоціями,
- оцінювати ризики,
- приймати рішення,
- розв'язувати проблеми.

Розподіл навчального навантаження для 5 класу становить 28+3(31)год. тижневого навантаження, для 6 класу – 31+3 (34год.), для 7 класу- 32+3 (35год.) здійснюється за дев'ятьма освітніми галузями, яким відповідають певні коди:

- 1) мовно-літературна - МОВ
- 2) математична - МАО
- 3) природнича - ПРО
- 4) соціальна і здоров'язбережувальна - СЗО
- 5) громадянська та історична - ГІО
- 6) технологічна - ТЕО

- 7) інформатична -ІФО
- 8) мистецька - МІО
- 9) фізична культура -ФІО

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України¹² січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України⁰³ лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-7 класів та його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-7 класів сформовано на основі базового навчального плану для закладу з навчанням українською мовою (Див. **Таблиця 1**).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Таблиця 1.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		План	Мін	Макс	План	Мін	Макс
Мовно-літературна	на тиждень	12	10	13	11,5	10	13
	на рік	420	350	455	402,5	350	455
Математична	на тиждень	4	4	6	5	4	6
	на рік	140	140	210	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	4	2	5
	на рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	3	1	1	3
	на рік	35	35	105	35	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	2	1	2	2,5	1,5	3
	на рік	70	35	70	87,5	52,5	105
Інформатична	на тиждень	1	1	2	1	1	2
	на рік	35	35	70	35	35	70
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105
Усього на рік	на тиждень	29	23,5	38	32	24,5	41
	на рік	1015	822,5	1330	1120	857,5	1435
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Додаткові на тиждень	2			2		
	Додаткові на рік	70			70		
	Друга іноземна на тиждень	0			0		
	Друга іноземна на рік	0			0		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що	на тиждень	31			34		

фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на рік	1085			1190		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень						
	на рік						

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	7 клас		
		План	Мін	Макс
Мовно-літературна	на тиждень	10,5	9	12
	на рік	367,5	315	420
Математична	на тиждень	4	4	6
	на рік	140	140	210
Природнича	на тиждень	7,5	1,5	3
	на рік	262,5	52,5	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	3
	на рік	35	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	2	1	2
	на рік	70	35	70
Інформатична	на тиждень	2	1	2
	на рік	70	35	70
Технологічна	на тиждень	1	1	3
	на рік	35	35	105
Мистецька	на тиждень	2	1	3
	на рік	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Усього на рік	на тиждень	33	22,5	37
	на рік	1155	787,5	1295
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Додаткові на тиждень	2		
	Додаткові на рік	70		
	Друга іноземна на тиждень	0		
	Друга іноземна на рік	0		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що	на тиждень	35		

фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на рік	1225		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень			
	на рік			

2. Навчальний план

Робочий навчальний план для 5-67 класів Добростанської гімназії розроблено на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р., в редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 1120 від 09.08.2024 "Про внесення змін до типової освітньої програми 5-9 класів закладів загальної середньої освіти".

Навчальний план містить (Див. Таблиця 2):

- розподіл навчального навантаження у 5-7 класах між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також міжгалузевий інтегрований курс «Драматургія і театр» (6-7 класи), який спрямований на розвиток ключових мовних і культурних компетентностей, формування наскрізних вмінь діяти творчо, конструктивно керувати емоціями. Цей курс сприяє творчій самореалізації особистості, формує також вміння презентувати себе, свої здібності у конкурентному середовищі.

Здійснено перерозподіл годин навчального плану між галузями з метою посилити **соціальну та здоров'язберезувальну** освітню галузь.

Враховуючи інтереси і потреби учнів у духовному вихованні, введено курс за вибором «Основи християнської етики» - 1 година на тиждень.

Нові обставини суспільного життя, пов'язані з повномасштабним вторгненням Росії в Україну та введення воєнного часу спонукають особливу увагу в освітній діяльності приділити вихованню в здобувачів освіти почуття патріотизму, поваги до історико-культурної спадщини рідного краю, відродження історичної пам'яті народу. З цією метою у 6 і 7 класах збільшено кількість годин для предметів галузі **ГЮ** (0.5 год на вивчення історії України та громадянської освіти), введено додаткову 1 годину проведення індивідуальних консультацій та групових занять з історії у 5 класі).

З метою створення сприятливих умов для формування та розвитку громадянських компетентностей учнів, реалізації змісту Концепції розвитку громадянської освіти, схваленої розпорядженням КМУ 3 жовтня 2018 курс історії України і громадянської освіти був додатково доповнений темами громадянознавчого компоненту.

Інклюзивне навчання- система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне навчання ґрунтується на таких принципах:

- кожна дитина має право на освіту;

-кожна дитина має унікальні особливості, інтереси, здібності та навчальні потреби;

-заклад освіти зобов'язаний створити умови навчання, що забезпечують потреби дитини.

У 2024-2025 навчальному році 1 учень з особливими освітніми потребами буде навчатися у 5 класі.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не перевищує загально річної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Гурткова робота. Головною метою позакласної гурткової роботи є: створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку дітей та учнівської молоді у вільний від навчання час, підготовка до майбутнього життя.

В гімназії діють гуртки художньо-естетичного, патріотичного, дослідницько-експериментального спрямування та предметні в яких задіяні учні 3-9 класів: вокальний, хімія в побуті, підприємництво і фінансова грамотність, юні туристи-краєзнавці, «Любослів'я».

Гурток	Назва програми, автори
«Любослів'я».	Українська мова. Іваненко І.М. 2023
Юні туристи-краєзнавці	Омельченко Д.Г. 2022р.
Підприємництво і фінансова грамотність	Панченко С.Ю. 2021р.
Вокальний	Художньо-естетичний, Валуйко І.В.,2024р.
Хімія в побуті	Дослідницько-експериментальний. Качоровська О.П., 2023

Навчальний план 5-7 класи

Освітня галузь	Предмет	Індекс галузі	5 клас	6 клас	7 клас
Мовно-літературна	Українська мова	МОВ	4	4	3
	Українська література	МОВ	2	2	2
	Зарубіжна література	МОВ	2	2	1.5
	Англійська мова	МОВ	4	3.5	3.5
		МОВ	0	0	
Математична	Математика Алгебра Геометрія	МАО	4	5	2.5 1.5
Природнича	Пізнаємо природу	ПРО	2	2	
	Біологія Хімія Фізика				2.5 1 2
	Географія	ПРО	0	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	СЗО	1	1	1
	Основи християнської етики	СЗО	1	1	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	ГІО	2	2.5	
	Історія України та громадянська освіта Всесвітня історія	ГІО	0	0	1.5 1
Інформативна	Інформатика	ІФО	1	1+1	2
Технологічна	Технології	ТЕО	2	2	1
Мистецька	Музичне мистецтво	МІО	1	1	1
	Образотворче мистецтво	МІО	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	ФІО	3	3	3
Усього			30	33	34
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			1		
Міжгалузеві інтегровані курси				1	1
	Робототехніка		0	0	
	STEM		0	0	
	Драматургія і театр			1	1
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			31	34	35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			28	31	32

3. Модельні навчальні програми для 5-7 класів на 2024-2025 н.р.

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст

навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні програми для організації освітньої діяльності закладу були обрані робочою групою вчителів після тривалого вивчення та обговорення їх у часі роботи над створенням освітньої програми. (Див. **Таблиця 3.**)

У даній таблиці подано перелік модельних навчальних програм, за якими планують працювати вчителі Добровістанської гімназії у 2024-2025 н.р.

На основі модельної навчальної програми учитель складає навчальну програму та календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється учителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих та електронних джерел. Форма, обсяг, структура, зміст і оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів - конспектів є індивідуальною справою кожного вчителя.

Автономія вчителя передбачає академічну свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають даній освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентісного навчання.

Таблиця 3.

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 5-7 кл. Заболотний та ін.
Українська література	Українська література 5-6 кл. Архипова та ін., 7-Яценко
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-7 кл. Ніколенко та ін.
Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін.
Математика алгебра, геометрія	Математика 5-7 кл. Істер.
Пізнаємо природу	Пізнаємо природу 5-6 кл. Біда та ін.
Біологія	Біологія 7 кл-Балан та ін.
Хімія	Хімія 7кл.-Григорович та ін...
фізика	Фізика 7кл-Максимович....
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 5-7 кл. Шиян та ін.
Географія	Географія 6-7 кл. Запотоцький та ін.
Курс морального спрямування	Основи християнської етики 5-6 кл. Сохань, Кушнір та ін.
Досліджуємо історію і суспільство	Досліджуємо історію і суспільство 5-7 кл. Васильків та ін.
Інформатика	Інформатика 5-7 кл. Ривкінд та ін.

Технології	Технології 5-7 кл. Ходзицька та ін.
Мистецтво	Мистецтво 5-7 кл. Масол, Просіна.
Фізична культура	Фізична культура. 5-7 кл. Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.
Драматургія і театр	Драматургія і театр 6-7 кл. Старагіна та ін.

6. Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується у закладі в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Освітня програма Добростанської гімназії передбачає досягнення здобувачів освіти в сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити умовисновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

У рамках академічної свободи обрано різноманітні форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій

самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

7. Оцінювання навчальних досягнень учнів

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання. Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту.

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче **алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання**, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Підсумкове оцінювання

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими / очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Семестрове оцінювання. Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями. Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу. У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного

навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Річне оцінювання. Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року. Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти **ключові компетентності** та **наскрізні вміння** й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів гімназія керується такими **категоріями критеріїв**:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання учнями **принципів доброчесності**, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання заклад освіти може застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти або на її основі розробити власні критерії та шкалу оцінювання. У пропонованій Орієнтовній рамці оцінювання навчальних

досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Заклад загальної середньої освіти може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною шкалою оцінювання. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК

ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини

9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант однихвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогодняшнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « _____ »?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи шойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера

		алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учні просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив'язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з

		написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань

41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

Директор _____

Кушнір І. М.

Заступник директора _____

Абдула В. Б.

Члени комісії із складання

освітньої програми

Русановська М.Т.

Дмитрюк Г.І.

Абдула К.В.

Когут С.В.

Сидяк С.М.

Митко Н.М.

Заблоцьк Г.С.